

Dopisi.

Od sv. Lovrenca v slov. Goricah. (Grofinja Meranska — Slovenka.) Slavni naš zgodovinar č. g. Davorin Trstenjak piše v 40. št. „Sl. Naroda“, da v žilah grofa Merana t. j. sina nadvojvode Jovana teče slovenska kri; mati mu je namreč Slovenka. Pristavim tukaj nekoliko vesti, ki utegnejo zanimivati zgodovinarje in rodopisce pa tudi slovenskega kmeta, ker vidi, kako včasih tudi človek nizkega stanu, če je priden in mu je sreča mila, pride do visoke časti in blagostanja. Jakob Plohl je bil oče ženi nadvojvode Jovana. Ta Plohl je prave čiste Pesničke korenine sin. Rodil se je 27. maja 1774 na levem bregu četrte ure od Pesnice v Grlicih, srenji fare sv. Lovrenca v slov. goricah. Stariši so mu bili Jakob Plohl, mati pa Marija rojena Lupža, pridni kmetovalci v hramu tik ceste, ki drži iz Radgone v Pluj in ki ima sedaj število 61. — Da bi bil naš Jakob Plohl v Celovcu oženjen, kakor je g. Trstenjak slišal, to menda ni resnično. V poročnih knjigah v Aussee-ju, kder je bil Jakob Plohl poštar in špediter (tedaj ne v Muravi; imam pobotnico v rokah, ki se glasi: Wir Jakob Plohlsche Erben bekeunen, dass wir jenes Kapital pr. 196 fl. W. W., welches Anton Plohl, Herrschaft Wurmbergischer Unterthan unserem Herrn Vater Jakob Plohl gewesenem k. k. Postmeister und Güter-Spediteur in Aussee etc. etc.) je zapisano 31. maja 1802 je bil Jakob Plohl z Marijo Ano Pile, mlinarsko hčerjo, oba samskega stanu, poročen. Iz tega zakona se je rodilo 14 otrok, 5 fantov in 9 deklic. Najstarejša je bila Ana Marija, rojena 9. januarja 1805. Ta je poznej postala žena nadvojvode Jovana in od cesarja za grofico Meransko proglašena. Jožef Franc Plohl, drugorojeni je prevzel po smrti očetovi († 24. aprila 1828) v Aussee-ju pošto; poznej se je preselil v Leoben, ker je nadvojvoda Jovan tastovo posestvo za se kupil. Jožef Plohl je imel 2 otroke. Prvi po imenu Karl, rojen 1. 1833 je bil oficir, po smrti očetovi pa poštar v Leobnu, kder je umrl in zapustil sina in hčerko, koja 2 otroke da sedaj grofica Meranska na Dunaju odgojevati. Ta dečko je sedaj jedini še živi Plohl. Našega Jakoba Plohla drugi sinovi niso imeli zaroda. Alojzij se mu je utopil kot 4-letni dečko, Jakob in Ednard sta po porodu umrla, Jancz rojen 1. 1815 je kot obrist umrl. Ženski zarod Jakopov pa živi menda še mnogoštevilno po raznih deželah. Terezija je omožena z nekim visokim plemičem poljskim v Lvovu; Amalijo ima dr. Werle v Gradcu . . . . V Grlicih je domačijo prevzel mlajši brat Anton in zapustil 2 hčeri, ki ste obedve vzle 2 brata iz Levanjce fare sv. Vrbanja. Starejša Marija (19letna) je vzela Franca, mlajša Katreja (16letna) pa Martina Gomilšaka. Marija je šla gospodinjevat Gomilšakovim v Levanjce, Katreja pa je ostala na Plohlovi domačiji; njeni zarod še sedaj vrlo kmetuje v Levanjeh in

Grlicih. Kako je Jakob Plohl prišel na Gornjo-Stajersko, to sem drugače pripovedati slišal, kakor poroča g. Trstenjak. Prilično hočem naznaniti.

J. M.

Iz Ponkve. (Turške ceste) t. j. nedopovedljivo slabe steze imamo pri nas. Kdor tega ne veruje pa naj pride gledat, ali še boljše, naj se da peljati skozi Lipoglavo. Draga je, draga ta cesta, pa strašno zanemarjena. Ko bi človek bolnika po njej k vračniku peljal, umreti bi mu moral na stezi. Pri plačevanju nas nihče ne zgreši. Mnogo doplačujemo, da se gospodje iz Šmarja po gladki cesti vozijo v Celje, a za Ponkvojljane, ki imamo dokaj žita, vina in lesa prodati, ni moža, ki bi okrajnim odbornikom glasno in srčno na ušesa zatrobil, naj bi dali stezo od Lipoglave skozi Ponkvo v Celje popraviti, sicer se je bati, da si bo kak vozač na tej stezi še jezik pregriznil ali drobovino iz sebe zgubil! Može! bodite pravični, dajte vsakemu svoje in popravite sramotno slabo cesto!

Iz Koroškega. (Razne novosti.) Velikonočne praznike nam je novi sneg skazil. Hvala Bogu, da je brž zopet spremenol. Upamo, da ni veliko škode napravil. Kljub slabemu vremenu je bil velikonočni ponedelk zbor kat. političnega društva v Borovljah dobro obiskovan. Nemčarski liberalci mu sicer zapreke delajo, kder zamorejo; pa ne bodo ničesar opravili. Naši Rožnodolinčani so že do grla siti liberalnega gospodarstva. V Borovljah je slaba z obrtom; puškarji nimajo dela. Sedaj se kaže, da utegne boljše biti. Bog daj; mnogo vrlih delavcev je že moralo prejeti za potno palico. — Na Gospesvetskem polju, kder je nek-daj stal rimski Virunum, so izkopali rimsko hišo, ki je še precej dobro ohranjena. Posebno se čudijo priprava za kurež v njej; tudi stare podobe po stenah še se poznajo. — Parobrod: Carinthia je 21. aprila začel zopet svoje vožnje po celovskem jezeru od Celoveca do Vrbe in nazaj — se ve le pri lepem vremenu. — Celovska hranilnica je ob koncu leta 1875 imela premoženja 8,107.005 fl. 92 kr. — V slovenskem št. Mihelu je nek Lah slovenskega kmetskega fanta, s katerim se je bil sprl, z nožem zabodel in k priči usmrtil. — Krški naš knezoškof Wiery so se te dni podali v Rim k sv. Očetu. Vzeli so seboj 2 kanonika in 2 župnika. Po novinah se že tudi bere, da bodo v kratkem v Salzburg pozvani za nadškofa! Bili so nek-daj že kanonik salcburški.

Od Velikenedelje. Jako veseli nas kmetske Slovence, kedar v novinah čitamo, kako krepko so se naši slovenski poslanci, zlasti naš vrli g. Herman, za naše pravice potegovali. Hvala vsem! Tem bolj nas pa je žalostilo videvše, da še Slovence vendarle ne moremo prodreti do djanske enakopravnosti z Nemci. Vendar kar še ni, to bo, to mora biti. Slovenci čemo biti na lastnih tleh, na slovenski zemlji enkrat sami svoji gospodje. Pravica nam mora biti. Za njo se bori-

mo, dokler ne zmagamo! — Naši žandarji so nam letos velikonočno streljanje iz pištol pri cerkvah precej odpravili. Naši fantje so na to prepoved jako srditi. Sicer pa o tem velikonočnem streljanju niso vsi enih misli; hvala in graja se sliši. Da se zlasti pri streljanju iz pištol velikokrat nesreča pripeti, to je resnično. Zato je prepoved zastran pištol gotovo opravičana; vendar da bi se vsem junaškim Jugoslavjanom priljubljeno streljanje odpravilo, to nebi bilo lepo. Pokanje pušček, zlasti pa gromenje možnarjev je vstajenju Kristusovemu, premagavcu pekla, dobro primerno in veličastno! Fantje! Pustite pištole in skrbite rajši za veličastno streljanje iz možnarjev pri cerkvi!

Iz ljutomerskega okraja. Meseca majnika bomo imeli tukaj volitve v okrajni zastop. Pri teh volitvah bomo Slovenci storili zopet to, kar je naša dolžnost; volili bomo po našem prepričanju tiste može, ki ne zatajujejo naše narodnosti, ki ljubijo naš mili slovenski jezik, niso sovražniki naše vere, skrbijo zato, da se nadloge okraja enako med okrajem razdelé, da ne uživajo samo eni polajščice drugi pa, da bi samo bremena nosili, ki so tudi za to, da bi se naša bremena s časoma zmanjšala. Mi torej ne bomo poslušali na zvijačne besede kakega obžalovanjavednega nemškutaršeka, naj si bode v kmečki ali gosposki obleki, ampak po svojem prepričanju in po pridobljenih izkušnjah bomo po stari navadi volili može našega prepričanja in našega mišljenja, in tako spet zovaj potrdili, da je Ljutomer čvrsto naroden okraj, kjer značajni in pridni Slovenci prebivajo.

Čudna prikazen je to, da Veržejski trg za vsako perijodo zmiraj manj zastopnikov v okrajni zastop voli, dokler davki se vendar zmiraj naprej povejšavajo. Prvokrat volil je Veržejski trg 5 zastopnikov drugokrat 4 in zdaj bode le samo tri, nazadnje še morebiti nobenega. V Ljutomeru pa se število zastopnikov zmiraj povejšava.

V Ljutomeru se je minoli teden za vojaške potrebe precej konjev oddalo. Nekteri gospodje v Ljutomeru so pri tem tako se vedli, kakor da je to le njihova milost, da eden ali drug kmet kakega konja prodá; to pa ni nič drugega, kakor želja pokazati svojo zmožnost; ali prilizovati se. Tudi v drugem okraju, postavimo v Ormužu, se konji oddavajo in kupujejo, pa se na taki način ne mešetari. Tedaj ni vse zlato, kar se sveti. Goveja živina bode še tudi dobila boljše ceno, tedaj gospodarji, redite jo lepše.

Iz Celja. (Razne novosti). Naše mesto je imelo lani 74,454 fl. stroškov in 78,935 fl. dohodkov, tedaj se je prihranilo više 400 fl. — Bilo je 10. t. m. ko so na neki strmini premogovih jam v Trbovljih našli nekega 30letnega sicer še nepoznanega delavca mrtvega. Ljudje so sploh mislili, da je nesrečnež pijan bil in se sam sklal. Vendar, ker so se mu na telesu vidèle nenavadno velike in kakor nalašč vsekane rane, se je začela sodnijska preiskava, da se poizvé, ali se ima tu-

kaj le na nesrečo ali še ob enem tudi na zločinstvo misliti. — 7. t. m. se je v kozolcu Mihala Fliesa po domače Videnškeka, v Kladjem ogenj unel, ki je brž tudi hišni hram užgal in obojno poslopje uničil. Ogenj se je tako naglo širil, da na gašenje niti misliti bilo. Škoda se ceni na 900 fl. — Nova nemška novina: „Cillier-Zeitung“ je ravnokar prvokrat izišla. Urednik jej je neki Wilhelm Goldmann (jud??), ki pravi, da se bo za „verfassungo“ potegoval, ter skušal sprtje in razdraženost narodov miriti (??) Izhajati namisli ta list vsak četrtek in nedeljo. — Na Vranskem je mesto okrajnega vračnika razpisano.

Iz Kamce. († Nusterer. — Seidl). 22. aprila je zaspal zvesti Seidlov prijatelj kramar Nace Nusterer. V nedeljo popoldne je bil pogreb. Oženil se je v postu. Poroka je bila na domu št. 15. Zapovedal je, da se mu pri grobu mora nemški moliti.

Zdaj zamore g. Seidl svoje „faktično“ stanovališče posesti. Pri volitvah je namreč napisal v volilni list „Wohnort hier H.-Nr. 15. Zdaj je hiša prazna, pred volitvijo bil je le hlev pod št. 15. prazen, in vendar se je predrznil nam Kamčanom v lice pismeno legati; ne vemo ali naš ima za štorove ali kaj!? — Na penziju so mu $\frac{1}{3}$ priškrenoli, dnino zapri, posestvo cenili, za pisanko bi ga morali oznaniti za 5704 gld. 65 $\frac{1}{2}$ kr., nikjer ga radi ne vidijo, tukaj še se pa le šopiri. Človek ima res medvedovo kožo. V nedeljo je bila zopet seja zarad mrtvašnice, ki nam je desetkrat bolj potrebna, kakor Seidl. Gotovo je imel zato že 20 sej v nekterih letih. Z jezikom in s pirom zida, v istini pa nič! G. Kocmutu so plačali vsi iz vseh srenj. Iz Brestenice sem videl potrjilo nekega posestnika; „Amtsquittung. Über 12 fl. 81 kr., welche v. G. V. in Tresternitz für M. T. und zwar an rückständigem Schulgelde für Jakob Kotzmuth an 11 fl. 55 kr., an Pfändungskosten 1 fl. 26 kr., zusammen 12 fl. 81 kr. an das k. k. Bezirksamt abgeführt wurden. Id est 12 fl. 81 kr. Marburg am 1. März 1871. Der k. k. Bezirkshauptmann. F. Finetti, k. k. Commissär.“

Tedaj eden je plačal po 12 fl. Plačati so morali vsi. Kje so denarji? Ali pri Dr. Kocmutu ali pri Seidlu? Mi ne plačamo več. Pritožili smo se zarad neredov pod Seidlom, pa bili bi skoro zaprti. Odgovorni bodo ti, ki ga silama imeti hočejo. A. H., kamčan.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Ljudje so že tudi po mestih zapravljivega gospodarstva liberalcev siti in so začeli konservativno voliti. Tako je bilo te dni v Celovcu. Liberalci so pri volitvah v srenjski zastop popolnem propadli. Izvoljeni so čisti konservativci in, o groza za liberalca nemčurska ušesa, znani Slovenec in katehet Einspieler, potem konservativci Schuster, Flach, Braumeister, Rieder